

LITURGICKÉ FORMULÁŘE KONFIRMAČNÍCH BOHOSLUŽEB PRO NOVOU AGENDU ČCE

Bohoslužebné formuláře konfirmačních bohoslužeb (v kombinaci se křtem a večeří Páně) připravil poradní odbor liturgický a synodní rada je tímto předkládá 1. zasedání 36. synodu s návrhem na jejich schválení.

Obsah

Vysvětlení	1
Pořady	3
Pořad konfirmace	3
Pořady bohoslužby s (křtem,) konfirmací (a večeří Páně)	4
Formuláře	5
Formulář bohoslužby s (křtem,) konfirmací (a večeří Páně)	5
Návrh usnesení	16

Vysvětlení

Výzva k učení je důležitou součástí Ježíšova vyslání učedníků ke všem národům (Mt 28,18–20). Kristova církev se proto zaměřuje na to, aby v lidech v průběhu celého jejich života probouzela, posilovala a utvrzovala (konfirmovala) víru a pomáhala jim porozumět, čemu věří. Českobratrská církev evangelická usiluje naplňovat toto své poslání se zvláštní pozorností také při mladých lidech. Křtem malých dětí přejímá odpovědnost za jejich následné učení a vedení k víře. Při bohoslužbách, biblických hodinách a dalších příležitostech je seznamuje s biblickým poselstvím. Na počátku období dospívání jim při tzv. konfirmační přípravě otevírá hlubší vhled do otázek víry, křesťanského života i dějin církve a pomáhá jim intenzivněji vrstát do společenství konkrétního sboru. Konfirmační příprava je završena bohoslužebnou slavností konfirmace.

V konfirmaci se spojuje řada rozmanitých teologických motivů, které se různým způsobem uplatňují podle konkrétní situace konfirmandů a sboru:

- Křestní motiv: konfirmace jako osobní vyznání víry a přiznání se k novému životu, který započal křtem.
- Katechetický motiv: konfirmace jako završení křesťanského vyučování v dětském věku a konfirmační přípravy.
- Eucharistický motiv: konfirmace jako pozvání k plné účasti na večeří Páně.
- Eklesiální motiv: konfirmace jako pozvání k zapojení do služby ve sboru.
- Motiv životního cyklu: konfirmace jako prosba o požeňání v období dospívání, které je přechodovou fází mezi dětstvím a dospělostí.

V pozadí této rozmanitosti motivů stojí různé faktory, které stály u vzniku konfirmační praxe a ovlivnily její další vývoj. V období reformace se konfirmace rozvíjela v souvislosti s pojetím křtu, které kladlo důraz na vědomé vyznání víry, v reakci reformačních církví na praxi biřmování a v neposlední řadě také v souvislosti s potřebou pokřestní katecheze před připuštěním k večeří Páně. Hlavní smysl konfirmace byl proto spatřován v různých úkonech. Jednota bratrská, stejně jako posléze i Martin Bucer, pojímala konfirmaci jako vědomé vyznání víry a převzetí závazků křtu, doprovázené modlitbou za dary Ducha svatého se vzkládáním rukou. Teprve po konfirmaci mohly být pokřtěné děti připuštěny k večeří Páně. Martin Luther chápal konfirmaci jako zkoušku víry zakončující křesťanskou katechezi před přijetím ke stolu Páně. Podobně i pro Jana Kalvína byla konfirmace veřejným aktem, při němž děti vydávaly počet

z víry církve, na kterou byly pokřtěny. Modlitbu se vzkládáním rukou Luther ani Kalvín do konfirmační zkoušky nezařazovali.

V následujících dějinných epochách byl někdy kladen silnější důraz na subjektivní stránku konfirmace, jindy zas na stránku objektivní. Zatímco pietismus, osvícenství a probuzenectví podtrhovaly osobní vyznání víry, závazky konfirmovaných a dosažení náboženské dospělosti, vysokocírkevní hnutí v první polovině 20. století zdůrazňovalo spíše konfirmující jednání sboru, který konfirmandům vyprošuje dary Ducha svatého a Boží požehnání. S řadou z těchto důrazů se setkáváme i v současných církvích. V chápání konfirmace dnes hrají důležitou roli také motivy související s životním cyklem člověka. Konfirmace je nejen sborovou, ale také rodinnou slavností, která veřejně znázorňuje přechod konfirmandů z dětství do dospělosti a pomáhá jak mladým lidem, tak jejich rodinám prožívat tento přechod reflektovaně a se zřetelem k jejich růstu v oblasti víry.

V ČCE je příprava na konfirmaci chápána jako dlouhodobější proces, jehož smyslem není jen příprava na den konfirmace, ale také katechetická, pastorační a socializační práce s konfirmandy. Její obsahy a cíle jsou mnohovrstevné. Zahrnuje předávání obsahů víry a jejich promýšlení, zapojování konfirmandů do účasti na bohoslužebném i všedním životě sboru, utváření společenství mladých křesťanů. Zároveň je období konfirmační přípravy chápáno jako významná etapa na přechodu od dětství k dospělosti. Je třeba se pozorně zabývat zkušenostmi, postoji a otázkami konfirmandů, které souvisejí s hledáním jejich vlastní identity, a brát je vážně. Je vhodné zohledňovat a rozvíjet jejich rozmanité emocionální, kognitivní a sociální obdarování a schopnosti. Celé období konfirmační přípravy se tak má stávat „konfirmací“, utvrzením a posílením křesťanské víry konfirmandů jako nosné životní orientace.

Konfirmační přípravu je žádoucí propojit s účastí konfirmandů na bohoslužbách ve sboru. Na nich se konfirmandi mohou také aktivně podílet (např. čtením z Písma, modlitbou, písní). Při bohoslužbách na začátku konfirmačního období může být zařazeno představení konfirmandů a jsou za ně vysloveny přímluvné modlitby. Tímto způsobem lze zdůraznit, že práce s konfirmandy je věcí celého sboru. Je dobré, když se konfirmandi v období konfirmační přípravy mohou zúčastnit bohoslužeb se křtem, které jim připomenou jejich vlastní křest a jeho význam. Pokud pokřtěné děti ve sboru přijímají večeři Páně již před konfirmací, účast na večeři Páně napomáhá k posílení jejich víry a prohloubení duchovního života.

Pro konfirmaci se účastníci konfirmační přípravy svobodně rozhodují. Proto je třeba respektovat i to, když dítě po absolvování konfirmační přípravy konfirmaci odmítne. Konfirmační přípravy se někdy účastní také nepokřtěné děti. Pro ně je konfirmační příprava v podstatě přípravou na křest. Ten může být vykonán při samotných bohoslužbách s konfirmací ostatních konfirmandů. V tomto případě nově pokřtění již nejsou konfirmováni, protože své vyznání víry vyjádřili při křtu.

Konfirmační slavnosti zpravidla předchází rozhovor konfirmandů se staršovstvem, při němž mohou být přítomni také rodiče a kmotři konfirmandů. Cílem tohoto setkání by, spíše než jednostranné přezkušování konfirmandů, měl být přátelský rozhovor o proběhlé konfirmační přípravě, víře, sboru, církvi, vzájemné poznávání, případně i osobní svědectví přítomných mladých lidí a dospělých.

Slavnostním završením konfirmační přípravy jsou bohoslužby s konfirmací. Při této slavnosti si pokřtění konfirmandi připomínají svůj křest, hlásí se k němu vyznáním víry, vyjadřují vůli setrvat a růst v křesťanské víře a podílet se na životě církve. Sbor se při konfirmační slavnosti za konfirmandy přimlouvá, aby v nich Duch svatý nadále posiloval a utvrzoval víru, a vyprošuje každému z nich osobně Boží požehnání.

Konfirmace v pohledu ČCE nedoplňuje svátost křtu o něco, co by jí chybělo, ale odkazuje k ní a navazuje na ni. Konstitutivními prvky konfirmace tedy jsou: připomínka křtu a přiznání se k němu, vyznání víry, modlitba s prosbou o Ducha svatého a jeho dary, požehnání a přímluvy sboru. Je na odpovědnosti kazatele, který z motivů při konfirmační slavnosti zdůrazní. Důležité je, aby přitom bral zřetel na konkrétní pastorační situaci. V určitých případech může být vhodné zvýraznit vyznavačský prvek, a to například zařazením osobně formulovaného vyznání konfirmandů, v jiných případech přímluvu sboru, prosby o Ducha svatého a požehnání.

Dlouho byla konfirmace v ČCE chápána jako podmínka připuštění k večeři Páně. Podle usnesení 31. synodu ČCE z r. 2006 je však možné, aby k večeři Páně přistupovaly pokřtěné děti již před konfirmací, pokud o to samy projeví zájem. Jestliže pokřtěné děti ve sboru před konfirmací nepřijímají

chléb a víno, je konfirmace vhodnou příležitostí, aby byly ke společnému slavení večeře Páně pozvány. Večeře Páně může být slavena přímo v rámci konfirmačních bohoslužeb, anebo některou z dalších nedělí.

Konfirmační bohoslužby jsou slavnostní bohoslužby *pro* konfirmandy, proto by se konfirmandi měli aktivně podílet na jejich provedení jen přiměřenou měrou (například biblickým čtením, vlastním vyznáním, zpěvem písně; není vhodné, aby byli pověřeni vstupní modlitbou a kázáním). Zpravidla se jedná o bohoslužby s večeří Páně, někdy i se křtem. Snadnější orientaci účastníků v bohoslužbě může napomoci vytištěný program.

Vysvětlení k pořadu konfirmace a plnotextovému formuláři

Nová agenda ČCE předkládá jeden pořad konfirmace, který je představen v samostatné tabulce s vysvětlením jednotlivých prvků. Poté je pro přehlednost zasazen do tabulky s pořady bohoslužby I–III. K bohoslužbě se křtem, konfirmací a večeří Páně je vytvořen jeden plnotextový formulář, vycházející z pořadu I. Tento formulář zahrnuje také variantní znění některých částí konfirmace a dalších bohoslužebných prvků.

Pořady

Pořad konfirmace

Představení konfirmandů	Kazatel představí shromážděnému sboru ty, kdo mají být konfirmováni.
Oslovení konfirmandů	Kazatel osloví konfirmandy a v krátké promluvě jim připomene jejich křest a smysl konfirmační přípravy.
<Apoštolské vyznání víry>	Slovy Apoštolského vyznání víry vyznávají konfirmandi společně s celým shromážděním svou víru v trojjediného Boha. Pokud konfirmaci předcházela křest, při němž Apostolikum již zaznělo, pak se na tomto místě znovu nezařazuje. Apoštolskému vyznání může předcházet vyznání víry zformulované konfirmandy.
Otázky ke konfirmaci	Otázky ke konfirmaci zdůrazňují některý z aspektů konfirmace. Mohou být zaměřeny na osobní vyznání víry v Ježíše Krista a vůli ho následovat, na vůli setrvat a růst v křesťanské víře, popř. na vůli setrvat v křesťanském společenství. Konfirmandi odpovídají na otázky postupně jeden po druhém, anebo společně. Následuje otázka ke sboru, zda chce konfirmandy doprovázet na jejich cestě víry.
Modlitba ke konfirmaci	V modlitbě ke konfirmaci je vyjádřena prosba o Ducha svatého, jeho dary a utvrzení víry konfirmandů. Modlitba může být následována zpěvem s prosbami o Ducha svatého.
Požehnání konfirmandům	Po modlitbě je každému konfirmandovi osobně uděleno požehnání se vzkládáním rukou. Konfirmandi při něm pokleknou.
[Konfirmační verš]	Konfirmační verš se předává na památku a připomínku konfirmace.
Slovo presbyterů	Kurátor nebo jiný presbyter osloví konfirmandy jménem sboru. Pokud konfirmandi před konfirmací nepřijímají chléb a víno při večeři Páně, je součástí této promluvy také výslovné pozvání k plné účasti na večeři Páně. Staršovstvo se s konfirmandy může pozdravit podáním ruky. Konfirmandy může oslovit také zástupce mládeže a pozvat je do svého společenství. Konfirmandi mohou reagovat svým vlastním poděkováním.
Modlitba po konfirmaci	Modlitba po konfirmaci obsahuje přimluvy za nově konfirmované.
Píseň	Konfirmace je zakončena vhodnou písní.

Pořady bohoslužby s (křtem,) konfirmací (a večeří Páně)

POŘAD I	POŘAD II	POŘAD III
[Zvonění zvonů]	[Zvonění zvonů]	[Zvonění zvonů]
VSTUP A VZÝVÁNÍ	VSTUP A VZÝVÁNÍ	VSTUP A VZÝVÁNÍ
Hudba ke vstupu	Hudba ke vstupu	Hudba ke vstupu
	Trojiční votum	Trojiční votum
Pozdrav	Pozdrav	
Vstupní slovo	Vstupní slovo	Adjutorium
		Pozdrav
Uvedení do bohoslužby	Uvedení do bohoslužby	Uvedení do bohoslužby
Píseň (žalm)	Píseň	Píseň
Vstupní modlitba s vyznáním vin	Vyznání vin	Vyznání vin
	[Kyrie]	Kyrie
[Slovo milosti]	Slovo milosti	Slovo milosti
		Gloria
	Vstupní modlitba (kolekta)	Kolekta
	[Píseň]	
ZVĚSTOVÁNÍ A VYZNÁNÍ	ZVĚSTOVÁNÍ A VYZNÁNÍ	ZVĚSTOVÁNÍ A VYZNÁNÍ
První čtení Písma	První čtení Písma	První čtení Písma (Starý zákon)
Píseň	Píseň (žalm)	Žalm (recitovaný či zpívaný)
Druhé čtení Písma	Druhé čtení Písma	Druhé čtení Písma (epištole)
		Píseň (zpěv Haleluja)
		Třetí čtení Písma (evangelium)
Kázání	Kázání	Kázání
[Modlitba po kázání]	[Modlitba po kázání]	[Modlitba po kázání]
<Vyznání vin>	<Vyznání vin>	
	<Kyrie>	
<Slovo milosti>	<Slovo milosti>	
<Pozdravení pokoje>	<Pozdravení pokoje>	
Píseň	Píseň	Píseň
[KŘEST]	[KŘEST]	[KŘEST]
Slova ustanovení křtu	Slova ustanovení křtu	Slova ustanovení křtu
Otázky ke křtu	Otázky ke křtu	Otázky ke křtu
Apoštolské vyznání víry	Apoštolské vyznání víry	Apoštolské vyznání víry
Modlitba ke křtu	Modlitba ke křtu	Modlitba ke křtu
Křestní akt	Křestní akt	Křestní akt
Požehnání křtěnému	Požehnání křtěnému	Požehnání křtěnému
[Křestní verš]	[Křestní verš]	[Křestní verš]
[Předání křestní svíce]	[Předání křestní svíce]	[Předání křestní svíce]
Přijetí do církve	Přijetí do církve	Přijetí do církve
Modlitba po křtu	Modlitba po křtu	Modlitba po křtu
[Píseň ke křtu]	[Píseň ke křtu]	[Píseň ke křtu]
KONFIRMACE	KONFIRMACE	KONFIRMACE
Představení konfirmandů	Představení konfirmandů	Představení konfirmandů
Oslovení konfirmandů	Oslovení konfirmandů	Oslovení konfirmandů
<Apoštolské vyznání víry>	<Apoštolské vyznání víry>	<Apoštolské vyznání víry>
Otázky ke konfirmaci	Otázky ke konfirmaci	Otázky ke konfirmaci
Modlitba ke konfirmaci	Modlitba ke konfirmaci	Modlitba ke konfirmaci
Požehnání konfirmandům	Požehnání konfirmandům	Požehnání konfirmandům
[Konfirmační verš]	[Konfirmační verš]	[Konfirmační verš]
Slovo presbyterů	Slovo presbyterů	Slovo presbyterů
Modlitba po konfirmaci	Modlitba po konfirmaci	Modlitba po konfirmaci

Píseň	Píseň	Píseň
		Sborová oznámení a ohlášení
		Přímluvná modlitba
		Modlitba Páně
		Sbírka
		Píseň
[VEČEŘE PÁNĚ]	[VEČEŘE PÁNĚ]	[VEČEŘE PÁNĚ]
Slova ustanovení		
Modlitba k večeři Páně	Modlitba k večeři Páně (eucharistická modlitba)	Modlitba k večeři Páně (eucharistická modlitba)
Modlitba Páně	Modlitba Páně	<Modlitba Páně>
		[Pozdravení pokoje]
	[Lámání chleba]	
	[Agnus Dei]	Agnus Dei
Pozvání	Pozvání	Pozvání
Vysluhování	Vysluhování	Vysluhování
Propuštění	Propuštění	Propuštění
[Pozdravení pokoje]	[Pozdravení pokoje]	
Modlitba po přijímání	Modlitba po přijímání	Modlitba po přijímání
[Píseň]	[Píseň]	[Píseň]
POSLÁNÍ A POŽEHNÁNÍ	POSLÁNÍ A POŽEHNÁNÍ	POSLÁNÍ A POŽEHNÁNÍ
Sborová oznámení a ohlášení	Sborová oznámení a ohlášení	<Sborová oznámení a ohlášení>
Sbírka	Sbírka	
Přímluvná modlitba	Přímluvná modlitba	
<Modlitba Páně>	<Modlitba Páně>	
Poslání	Poslání	Poslání
Požehnání	Požehnání	Požehnání
Píseň	Píseň	Píseň
Hudba k vycházení	Hudba k vycházení	Hudba k vycházení
<Sbírka>	<Sbírka>	<Sbírka>

Formuláře

Formulář bohoslužby s (křtem,) konfirmací (a večeří Páně)

[Zvonění zvonů]

VSTUP A VZÝVÁNÍ

Hudba ke vstupu

Konfirmandi spolu s kazatelem, případně i presbytery mohou přijít společně.

Trojiční votum

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

Sbor: Amen.

Pozdrav

Milost našeho Pána Ježíše Krista,
lásky Boží

a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. (2 K 13, 13)

Nebo:

Boží milost a pokoj ať je s vámi.

Sbor: I s tebou.

Vstupní slovo

Hospodin je můj pastýř, nebudu mít nedostatek.
Dopřává mi odpočívát na travnatých nivách,
vodí mě na klidná místa u vod,
naživu mě udržuje,
stezkou spravedlnosti mě vede pro své jméno.
I když půjdu roklí šeré smrti,
nebudu se bát ničeho zlého,
vždyť se mnou jsi ty.
Tvoje berla a tvá hůl mě potěšují. (*Ž 23, 1b–4*)

Uvedení do bohoslužby

Milé sestry, milí bratři, při dnešních bohoslužbách [bude pokřtěn N. a] budeme slavit konfirmaci N. a N. Radujeme se z toho a jsme za ně Pánu Bohu vděční.

Píseň

Vstupní modlitba s vyznáním vin

Bože, náš Otče,
ve křtu jsi nás viditelně přijal za své děti
a my se jako tvé děti učíme žít.
Toužíme žít v dobrých vztazích s druhými, milovat a odpouštět.
Toužíme žít s důvěrou k tobě, naslouchat ti a následovat tě.
Někdy se nám to však nedaří.
Stále znovu chybujeme, pochybujeme, proviňujeme se
vůči tobě, druhým lidem i vůči sobě samým,
špatnými myšlenkami, slovy i činy.
To pokorně vyznáváme
a prosíme tě, odpusť nám.
Přicházej k nám svým Duchem,
který proměňuje staré věci v nové,
obnovuj naše srdce, občerstvuj naši mysl
a posiluj v nás víru, lásku i naději.
Sbor: Amen.

[Slovo milosti]

Přijměte slovo milosti / Zvěstuji vám slovo milosti:
I kdyby ustoupily hory a pohnuly se pahorky,
moje milosrdenství od tebe neodstoupí
a smlouva mého pokoje se nepohne,
praví Hospodin, tvůj slitovník. (*Iz 54, 10*)
Sbor: Amen.

Nebo modlitba bez vyznání vin; vyznání vin je zařazeno jako samostatný prvek po kázání:

Bože, náš nebeský Otče,
radujeme se, že tu můžeme být a spolu s druhými tě chválit a děkovat ti.
Děkujeme za svět, který jsi stvořil,
za všechno krásné, co v něm můžeme prožívat.
Děkujeme za místo k životu, za svobodu a živobytí, za naše rodiny a domovy.
Děkujeme za evangelium o Ježíši Kristu,
za povolání k víře, za pozvání do církve.
Děkujeme i za tento sbor, za všechny, kdo sem patří,
za to, co tu můžeme společně slyšet, vyznávat, učit se a prožívat.
Děkujeme za ty, kteří dnes budou vyznávat svoji víru,
i za to, že mají v tomto sboru své místo.
Děkujeme za neděli a za bohoslužby, za příležitost svátečního dne,

za odpočinutí, slavení, za hudbu a písně.
Děkujeme za tvé slovo i za to, že nasloucháš našim slovům, našim touhám.
Děkujeme za pozvání ke tvému stolu.
Dej nám svého Ducha, ať slyšíme, co nám říkáš,
a rozpoznáváme znamení tvé milosti
ve vodě křtu i v chlebu a vínu u Kristova stolu.

Sbor: Amen.

Nebo:

Bože,
stvořil jsi nás ke svému obrazu
a naše srdce je neklidné,
dokud nespočine v tobě.
Žízníme po životě,
hledáme jeho naplnění,
a tušíme, že v životě jde ještě o víc,
než po čem toužíme a o čem sníme.
Dej, abychom tě našli, a tak získali pravý život:
v jednotě se sebou samými,
v jednotě s druhými lidmi,
v jednotě s tebou.

Sbor: Amen.

[Píseň]

ZVĚSTOVÁNÍ A VYZNÁNÍ

První čtení Písma

Lektor uvede čtení např. slovy:

Poslyšte slova Písma svatého z knihy / epištoly / evangelia ..., kapitoly, verše ...

Lektor zakončí čtení pevnou formulí či dovětkem:

To jsou slova Písma svatého / proroka / apoštola / evangelia / čtení.

Píseň

Druhé čtení Písma

Kazatel uvede čtení Písma např. slovy:

Základem dnešního kázání jsou slova Písma svatého z knihy / epištoly / evangelia ..., kapitoly, verše ...

Nebo:

Druhé čtení je zapsáno v knize / epištole / evangeliu ..., v kapitole ..., verše ...

Kazatel zakončí čtení Písma pevnou formulí či krátkou modlitbou:

To jsou slova Písma svatého / proroka / apoštola / evangelia / čtení.

Kázání

[Modlitba po kázání]

K modlitbě po kázání se shromáždění připojí slovem „Amen“. Lze ji vynechat, pokud následuje vyznání vin.

<Vyznání vin>

Vyznání vin se zařazuje, pokud nebylo součástí vstupní modlitby.

Vyznáváme, Bože,

že se stále znovu provinujeme vůči tobě, druhým lidem i vůči sobě samým.

Přepadají nás špatné myšlenky, vyslovujeme zraňující slova, ubližujeme svým jednáním.

S pokorou to vyznáváme a prosíme tě, odpusť nám.

Kdokoli takto vyznáváte, učinite to slovy: Pane, smiluj se.

<Slovo milosti>

Zvěstuji vám slovo odpuštění / Přijměte slovo milosti:

Bůh nás spasil

a povolal svatým povoláním

ne pro naše skutky,

nýbrž ze svého rozhodnutí a z milosti,

kteřou nám daroval v Kristu Ježíši před věčnými časy. (2 Tm 1, 9)

<Pozdravení pokoje>

Ježíš Kristus řekl svým učedníkům:

Odkazuji vám pokoj, svůj pokoj vám dávám.

Pokoj Páně ať zůstává vždycky s vámi.

[Sbor: I s tebou.]

Pozdravme se navzájem pozdravením pokoje.

Píseň

[KŘEST]

Slova ustanovení křtu

Kazatel pozve křtěného a kmotra (kmotry), aby předstoupili před shromáždění.

Pro N. byla konfirmační příprava přípravou ke křtu, který se dnes rozhodl/a přijmout. Za kmotry si vybral/a N. a N. Prosím je všechny, aby teď přišli dopředu.

Křesťanská církev křtí na základě pověření našeho Pána, Ježíše Krista, a s důvěrou v jeho zaslíbení.

V evangeliu podle Matouše, v 28. kapitole, čteme:

„Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.

Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky,

křtíte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého

a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal.

A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ (Mt 28, 18–20)

Otázky ke křtu

N., ptám se tě nyní:

Věříš v Ježíše Krista jako svého Pána a Spasitele?

Odpověď: Věřím.

Přijímáš křest jako znamení, že nejsi sám svůj / sama svá, ale patříš Ježíši Kristu?

Odpověď: Přijímám.

Chceš Ježíše Krista ve svém životě následovat a dosvědčovat?

Odpověď: Chci.

Nebo:

N., chceš být pokřtěn/a?

Odpověď: Ano. [Chci být pokřtěn/a.]

[Po otázkách křtěnému může následovat otázka kmotrovi (kmotrům).]

N. si tě vybral/a za kmotra / svědka svého křtu.

Chceš mu / jí být nablízku a doprovázet ho / ji na cestě víry?

Odpověď: Ano.

Apoštolské vyznání víry

Vyznejme spolu s N. svou víru slovy Apoštolského vyznání:

Sbor: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země. I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Ponciem Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí

po pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení těla a život věčný. Amen.

Modlitba ke křtu

Pane Ježíši Kriste,
ty dodnes svým slovem povoláváš k víře.
Děkujeme ti, že jsi povolal i N.
Prosíme, aby ses k jeho / její víře přiznal.
Ať jej / ji znamená křtu navždy ujišťuje,
že jsi jej / ji přijal za svého / svou.

Sbor: Amen

Nebo modlitba s rozvinutou symbolikou vody:

Všemohoucí, věčný Bože,
na počátku stvoření se tvůj Duch vznášel nad vodami.
Vodami potopy jsi očistil svět a Noeho zachránil v arše.
Provedl jsi svůj lid izraelský vodami moře a přivedl jej ke svobodě.
Tvůj Syn se ponořil do vod Jordánu,
když se dal pokřtít a postavil se na roveň nám hříšníkům.
Křtem nás osvobozuješ z moci hříchu a smrti.
Necháváš zahynout všechno, co nás od tebe dělí,
a probouzíš nás k novému životu.
Prosíme tě: Sešli svého svatého Ducha,
aby N. byl/a spolu s Kristem vzkříšen/a k novému životu.
Chválíme tě a velebíme skrze Ježíše Krista, tvého Syna,
ve společenství Ducha svatého, nyní i navěky.

Sbor: Amen.

Křestní akt

Při následujících slovech křtící viditelným způsobem třikrát polije hlavu křtěného vodou.
N., křtím tě ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Požehnání křtěnému

Křtící položí ruce na hlavu pokřtěného.

Ať Bůh, který tě ve křtu označil za svého / svou a přijal do své církve,
utvrdí tvou víru a dá ti dary svého svatého Ducha.
Ať ti dává své požehnání.

Pokřtěný: Amen.

Nebo:

Všemohoucí Bůh a Otec našeho Páně Ježíše Krista,
který tě znovuzrodil vodou a Duchem a odpouští ti všechny hříchy,
ať tě posiluje svou milostí k věčnému životu.
Pokoj s tebou.

Pokřtěný: Amen.

(Podle Lutherovy Křestní knížky, 1526.)

Nebo:

Ať v tobě Duch svatý působí,
abys narozen/a skrze vodu a Ducha
věrně následoval/a Ježíše Krista.

Pokřtěný: Amen.

[Křestní verš]

Křestní verš pro N. je vybrán z ... *(je uvedeno biblické místo)* a zní takto: ...

Křestní verš je rovněž uveden v křestním listu, který kazatel nebo kurátor předá pokřtěnému na památku a připomínku jeho křtu.

[Předání křestní svíce]

Křestní svíce se zapaluje od velikonoční svíce nebo od svíce na stole Páně:

Kristus říká: „Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.“ (J 8, 12) – Přijmi tuto hořící svíci. Kristus je světlo tvého života.

Kmotr předá křestní svíci křtěnci. Předání svíce je možné zařadit také na konci bohoslužby a spojit je s posláním a požehnáním.

Přijetí do církve

Milý / Milá N., s radostí a vděčností tě vítáme jako člena Kristovy rodiny i společenství tohoto sboru. Jsi spolu s námi zván/a k plné účasti na Kristově stole.

Modlitba po křtu

Nebeský Otče,

děkujeme, že se N. ve křtu narodil/a z vody a z Ducha svatého k novému životu.

Prosíme, ať má k tobě důvěru jako tvé dítě.

Ježíši Kriste, děkujeme, že jsi zemřel a byl vzkříšen i pro N.

Prosíme, ať z tebe čerpá sílu jako ratolest z vinného kmene.

Duchu svatý, děkujeme, že i N. tě přijal/a.

Prosíme, veď ho / ji k životu, ve kterém bude oslavovat Boha a s láskou sloužit svým bližním.

Sbor: Amen.

Nebo:

Bože,

děkujeme, že jsi N. ve křtu povolal na cestu následování tvého Syna.

Prosíme, naplňuj svými dary jeho / její srdce.

Dej, ať stále lépe poznává Krista

a ať působením Ducha svatého zůstává připojen/a k jeho tělu.

Ať roste v moudrosti a lásce.

Sbor: Amen.

[Píseň ke křtu]

KONFIRMACE

Představení konfirmandů

Kazatel pozve konfirmandy, aby předstoupili před shromáždění, a představí je.

N. a N. byli pokřtěni jako malé děti. Dnes veřejně a slavnostně vyznají svou víru a přiznají se tak ke svému křtu. [Vyrostli v tomto sboru, účastnili se bohoslužeb, nedělní školy i biblických hodin i dalšího života sboru... *Upravit podle konkrétních podmínek.*] Společně se připravovali ke confirmaci.

Oslovení konfirmandů

Milé konfirmandky, milí konfirmandi, při konfirmační přípravě jsme se ptali a zakoušeli, co znamená být pokřtěn a věřit v Ježíše Krista: že nejsme na svůj život sami, že se v něm máme podle čeho orientovat a o koho opřít. Společně jsme hledali odpovědi, a tak jsme ušli kousek na cestě víry. U jejího cíle však dosud není nikdo z nás. Věřím, že Bůh vás bude na vaší cestě i nadále doprovázet a společenství sboru vás bude podírat a přimlouvat se za vás.

[Společnému vyznání víry může předcházet osobní vyznání konfirmandů. Může být ztvárněno rozmanitými způsoby.]

<Apoštolské vyznání víry>

Vyznejme nyní společně svou víru slovy Apoštolského vyznání, které nás upomíná na náš křest:

Sbor: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země. I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Ponciem Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, společenství svatých, odpuštění hříchů, vzkříšení těla a život věčný. Amen.

Otázky ke konfirmaci

Konfirmandi jsou osloveni svými křestními jmény. Na otázky odpovídají postupně jeden po druhém nebo společně.

N. a N., vyznali jste spolu s námi víru slovy Apoštolského vyznání. Ptám se vás ještě každého osobně: Věříš v Ježíše Krista jako svého Pána a Spasitele? Je-li tomu tak, odpovězte: Věřím.

Konfirmandi: Věřím.

Chceš Ježíše Krista ve svém životě následovat a dosvědčovat? Je-li tomu tak, odpovězte: Chci, s pomocí Ducha svatého.

Konfirmandi: Chci, s pomocí Ducha svatého.

Nebo:

N. a N., vyznali jste [spolu s námi] svou víru, a tak jste se přiznali ke svému křtu. Ptám se vás nyní: Chcete v této víře růst a žít ve společenství Kristovy církve? Jestliže tomu tak je, odpovězte: Ano, s pomocí Boží.

Konfirmandi: Ano, s pomocí Boží.

Poté se kazatel obrátí ke shromáždění sboru:

Milé sestry, milí bratři, tito mladí lidé jsou součástí společenství církve, kde sdílíme víru, dary Ducha svatého a neseme břemena jedni druhých. Proto se vás ptám: Chcete při nich i nadále stát, modlit se za ně a přispívat k tomu, aby rostli ve víře a v tomto společenství setrvali? Pokud to tak je, odpovězte: Ano, chceme.

Sbor: Ano, chceme.

Modlitba ke konfirmaci

Dobry Bože, milostivý Otče,
ve křtu jsi přijal tyto mladé lidi za své.
Povolal jsi je, aby měli účast na Kristově smrti a vzkříšení,
obdařil jsi je svým svatým Duchem
a přivedl je do společenství víry.
Prosíme, rozhojňuj v nich i nadále dary svého Ducha,
tak aby rostli ve víře,
osvědčovali se v lásce
a šli vstříc tvému království.

Sbor: Amen

Nebo:

Bože, náš Otče,
ve svém Synu Ježíši Kristu jsi vstoupil do našeho světa,
skrze svého Ducha náš svět proměňuješ.
Svým slovem jsi v nás probudil víru,
křtem jsi nás spojil s Kristem.
Za to vše ti dobrořečíme a vzdáváme díky.
Prosíme,
naplňuj svým Duchem tyto mladé lidi.
Dávej jim ducha moudrosti a rozumnosti,
ducha rady a síly,
ducha poznání a bázně před tebou.
Zachovej je ve své milosti
až do příchodu svého království.
Skrze Krista, našeho Pána.

Sbor: Amen

Po modlitbě může sbor vestoje zpívat vhodný zpěv nebo vybrané sloky písně s prosbami o Ducha svatého, např. EZ 391, 573, 582.

Požehnání konfirmandům

Konfirmandi pokleknou. Kazatel položí jednotlivě ruce na hlavu konfirmanda a každému udělí požehnání.

Přijměte každý z vás osobně Boží požehnání:

At' Bůh, který tě ve křtu přijal za vlastní/ho,
utvrdí tvou víru.

At' ti žehná a dává ti dary svého svatého Ducha.

Konfirmand: Amen.

Nebo:

Bůh Otec, Syn i Duch svatý
at' posiluje tvou víru v každém čase.

At' ti žehná, chrání tě a obdařuje pokojem.

Konfirmand: Amen.

[Konfirmační verš]

N., tvůj konfirmační verš je z ... *(je uvedeno biblické místo)* a zní takto: ...

Konfirmační verš je rovněž uveden v konfirmačním listu, který kazatel nebo kurátor předá konfirmandovi na památku a připomínku jeho konfirmace.

Slovo presbyterů

Kurátor nebo jiný presbyter osloví konfirmované jménem sboru. Pokud ve sboru děti před konfirmací nepřijímají u večeře Páně chléb a víno, je součástí tohoto oslovení i výslovné pozvání k plné účasti na večeři Páně. Staršovstvo se s konfirmovanými může pozdravit podáním ruky. Konfirmované může pozdravit také zástupce mládeže a pozvat je do svého společenství. Následuje poděkování konfirmandů.

Modlitba po konfirmaci

Pane Bože,

děkujeme za naše dnešní konfirmandy.

Radujeme se z toho, že jsi jim dal poznat svou lásku.

Prosíme, buď jim majákem, který dává orientaci v životě,

kotvou, která poskytuje oporu v časech nejistot.

Pomáhej jim růst v poznání víry,

uč je žít v lásce a s nadějí.

Sbor: Amen.

Nebo:

Pane Ježíši Kriste,

ty jsi cesta, pravda a život.

Dávej těmto mladým lidem to,

co každý člověk potřebuje k životu v pravdě.

Ty jsi světlo světa.

Otvírej jim oči,

aby viděli sebe i druhé ve světle tvé lásky.

Ty jsi dobrý pastýř.

Dej, at' slyší tvůj hlas,

aby mohli jít za tebou.

K tomu at' jim pomáhá Duch svatý.

Sbor: Amen.

Píseň

[VEČEŘE PÁNĚ]

Liturgický průběh večeře Páně zde vychází z bohoslužebného pořadu I, v němž po slovech ustanovení následuje modlitba k večeři Páně. Jako varianta je zde uvedena i modlitba k večeři Páně (eucharistická modlitba), která obsahuje slova ustanovení a odpovídá pořadu II.

Předsedající nebo presbyteri připraví chléb a víno na stole Páně.

Slova ustanovení

Večeři Páně slavíme na základě Kristova ustanovení:

Pán Ježíš Kristus v tu noc, kdy byl zrazen,
vzal chléb, vzdal díky, lámal jej a řekl:
„Toto je mé tělo, které se za vás vydává;
to číňte na mou památku.“
Stejně vzal po večeři i kalich a řekl:
„Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví;
to číňte, kdykoli budete pít, na mou památku.“
Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich,
zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde. (1 K 11, 23–26)

Modlitba k večeři Páně

Hospodine, dobrý Bože,
dobrořečíme ti za všechny tvé dary.
Za to, že ses nám dal poznat jako laskavý a milující Bůh.
Za to, že vstupuješ do vztahu, do smlouvy s člověkem.
Za to, že jsi pro spásu světa poslal na svět svého Syna.
On se dal pokřtít v Jordánu, přijal svatého Ducha
a zvěstoval tvé evangelium.
Z lásky k nám došel až na kříž.
Ježíš zemřel, ale tys ho, Bože, vzkřísil z mrtvých.
Vstoupil do nebe a zve nás ke svému stolu,
abychom mohli okoušet radost, která je v plnosti před námi.

Prosíme, Otče,
sešli svého Ducha,
ať nás zmocňuje k odpuštění a smíření,
vede k jednotě se všemi,
s nimiž nás pojí jeden Pán, jedna víra a jeden křest,
a posiluje ve víře, lásce i naději.
Spoj nás touto svátostí také s těmi,
s nimiž jsme u stolu Kristova bývali a kteří jsou nyní v pokoji u tebe.
Dej, ať se jednou spolu s nimi a se všemi, které jsi vykoupil,
radujeme na slavné hostině ve tvém království.

Sbor: Amen.

Nebo:

Modlitba k večeři Páně (eucharistická modlitba)

Požehnaný jsi, Hospodine, Bože náš, Stvořiteli tohoto světa.
tvá dobrota se projevuje ve všem kolem nás.
Děkujeme ti za chléb a za všechno, co potřebujeme stejně jako chléb.
Za vzduch, který dýcháme, za život kolem nás i v nás,
za tvoji blízkost ve slovech a znameních.
Děkujeme ti za víno a za všechno, co nás potěšuje jako víno.
Za barvy a vůně, za krásu přírody i lidských vztahů,
za dar lásky a za naději, že vše bude obnoveno ve tvém království.

Tu naději nám dal tvůj Syn, Ježíš Kristus.
 On pro nás z lásky vydal sám sebe.
 V noci, kdy byl zrazen,
 vzal chléb, vzdal díky, lámal ho a dával svým učedníkům se slovy:
 Vezměte a jezte, toto je moje tělo, které se za vás vydává.
 Stejně vzal po večeři i kalich, vzdal díky, podal jim ho a řekl:
 Vezměte a pijte z něho všichni, tento kalich je nová smlouva zpečetěná mou krví.

Prosíme, Otče,
 požehnej tyto dary chleba a vína,
 ať se v nich setkáme s Kristem a jsme proměněni jeho láskou.
 Spoj nás touto svátostí se všemi, kdo ti patří,
 i s těmi, kdo nás k tobě předešli.
 Utvrď naši naději, že jednou všichni budeme slavit
 radostnou hostinu ve tvém království.

Sbor: Amen.

Modlitba Páně

Jako Boží děti se společně modleme, jak nás naučil Ježíš:

Sbor: Otče náš, který jsi v nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť tvé je království i moc i sláva na věky. Amen.

Pozvání

Blaze těm, kdo jsou pozváni na svatbu Beránkovu. (*Zj 19, 9a*) V radostné jistotě setkání s živým Pánem přistupujte k jeho stolu!

Nebo:

Vezměte a jezte z chleba života. Vezměte a pijte z kalicha spásy.

Vysluhování

V průběhu vysluhování shromáždění zpívá, zní hudba, nebo je ticho. Vysluhování chleba a vína může být doprovázeno slovy:

Tělo Kristovo za tebe vydané. – Krev Kristova za tebe prolitá.

Nebo:

Chléb života. – Kalich spásy.

Nebo:

Tělo Kristovo ať tě zachová k životu věčnému. / Krev Kristova ať tě zachová k životu věčnému.

Propuštění

Hleďte, jak velikou lásku nám Otec daroval: byli jsme nazváni dětmi Božími, a jsme jimi. (*1J 3, 1*)

Nebo:

Ježíš řekl: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. Jako mne poslal živý Otec a já mám život z Otce, tak i ten, kdo mne jí, bude mít život ze mne.“ (*J 6, 56–57*)

Nebo:

Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic. (*J 15, 5*)

Nebo:

Ne vy jste vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a ustanovil jsem vás, abyste šli a nesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo; a Otec vám dá, oč byste ho prosili v mém jménu. (*J 15, 16*)

[Pozdravení pokoje]

Podejme si navzájem ruce na znamení odpuštění a jednoty Kristova lidu a pozdravme jeden druhého slovy: Pokoj tobě.

Nebo:

Pán Ježíš Kristus řekl svým apoštolům: Odkazuji vám pokoj, svůj pokoj vám dávám. Pozdravme se navzájem pozdravením pokoje.

Modlitba po přijímání

Pane Ježíši Kriste,
děkujeme za to, že nás v chlebu a vínu posiluješ na cestě víry.
Pomoz nám, ať svými dary sloužíme v tomto světě,
aby v něm rostlo tvé království.

Sbor: Amen.

Nebo:

Pane, děkujeme za to, že jsi nás pozval ke stolu jako své přátele.
Díky za odpuštění a smíření, za radost a společenství, za posilu na cestu.
Buď na ní s námi.

Sbor: Amen.

[Píseň]

Po modlitbě nebo místo modlitby po přijímání je možné zpívat děkovnou píseň (např. EZ 383, 384 nebo 128).

POSLÁNÍ A POŽEHNÁNÍ

Sborová oznámení a ohlášení

Sbírka

Přímluvná modlitba

Dobrý Bože,
společně dnes vyznáváme důvěru, že jsi Pánem nad našimi životy i nad vším, co jsi stvořil a povolal k životu; proto se k tobě obracíme a prosíme:

Opatruj a vyučuj svou církev ve všech jejích podobách. Dej, ať se nám neztrácí pravda a radost evangelia, abychom dobře žili, hledali jednotu a odpovědně sloužili všude, kam nás přivádíš. Voláme k tobě:

Sbor: Pane, smiluj se.

Prosíme za děti a dospívající. Zvláště prosíme za ty, kdo zažívají těžkosti, za ty, kterým chybí láska a bezpečí, nebo nevědí kudy v životě dál. Voláme k tobě:

Sbor: Pane, smiluj se.

Prosíme za nově pokřtěné a konfirmované i ty, kdo se ke svému vyznání připravují. Myslíme na ty, kdo byli pokřtěni, ale vzdálili se ti. Dávej se jim poznat tak, jak je jim srozumitelné, chraň je svou láskou. Voláme k tobě:

Sbor: Pane, smiluj se.

Prosíme za všechny vztahy a situace, kde je třeba obnovit důvěru, potvrdit věrnost, znovu nalézt pevné základy. Přiznej se k dobrým řešením, posiluj je svým svatým Duchem. Voláme k tobě:

Sbor: Pane, smiluj se.

Prosíme za lidi, kterým ubývá síl, protože je zmáhá věk, starosti, nebo nemoc. Dopřej jim v těžkostech nalézt pomoc a zastání. A povzbuzuj je, když se to dlouho nedaří. Voláme k tobě:

Sbor: Pane, smiluj se.

Prosíme za ty, kdo jsou zasaženi válkami, neštěstím, těžkými ztrátami. Pomoz jim nalézt útěchu a bezpečí, aby mohli znovu vyhlížet druhý den s nadějí. Voláme k tobě:

Sbor: Pane, smiluj se.

Modlíme se spolu za ty, kdo spravují naši společnost: za správu měst a naší země, i za vedení církví. Ať se v jejich rozhodování projeví moudrost a ohled na společné dobro. Voláme k Tobě:

Sbor: Pane, smiluj se.

Prosíme za všechny, kdo se vydávají do služby druhým: za lidi, kteří učí, doprovázejí nemocné, léčí je, zvěstují evangelium, starají se o bezpečí a pomoc, za ty, bez nichž bychom se nedostali do práce, neměli, co jíst, kde hledat pomoc. Voláme k tobě:

Sbor: Pane, smiluj se.

Prosíme za své rodiny, přátele a spolužáky, za lidi ve svém sousedství i všechny, s kterými se potkáváme. Dopřávej jim své požehnání, dej jim poznávat v životě dobré a smysluplné cesty. Voláme k tobě:

Sbor: Pane, smiluj se.

Milosrdný Bože, prosíme, slyš naše prosby a dopřej světu stále znovu rozpoznávat tvou péči. Skrze Krista, našeho Pána.

Sbor: Amen.

<Modlitba Páně>

Poslání

Žijte v Kristu Ježíši, když jste ho přijali jako Pána. V něm zapuště kořeny, na něm postavte základy, pevně se držte víry, jak jste v ní byli vyučeni, znovu a znovu vzdávejte díky. *(Ko 2, 6–7)*

Nebo:

Snášejte se navzájem v lásce a usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje. Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni; jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech. *(Ef 4, 2–6)*

Požehnání

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici.

Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc.

Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život.

Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. *(Ž 121, 5–8)*

Sbor: Amen.

Píseň

Hudba k vycházení

<Sbírka>

Návrh usnesení

Synodní rada předkládá synodu následující návrhy usnesení:

- 1. Synod schvaluje bohoslužebné formuláře předložené v tisku č. 19.*
- 2. Synod bere na vědomí, že případné připomínky či podněty, které se mohou od schválení textů vyskytnout, budou zapracovány do konečné podoby nové agendy. Synodní rada přes svůj poradní odbor liturgický bude, až do vydání nové agendy, shromažďovat připomínky k zapracování.*